

Neptune hemstichig

Aan boord van de Stoef en de Neptune moest de VOB'er* van alle markten thuis zijn. Dit in tegenstelling van op de Orion, waar de verschillende taken in principe waren opgesplitst in naten droog.

Ik ga het hebben over de taken van de VOB aan boord van de Neptune. Deze waren dus uitgebreider dan aan boord van de Stoef.

We waren met 3 of 4 VOB'ers aan boord en wisselden om bepaalde tijden met elkaar.

Deze taken waren:

1. Verbindingen met de wal door middel van de HF radio met gebruik van Morse of Voice.

Het coderen of decoderen van de berichten.

2. Het bedienen van de radar.
3. Het bedienen van de ESM. (Radar onderschepping}
4. Het bedienen van de sono sensoren zowel actief als passief.
5. Het bedienen van de MAD. (Meten magnetische afwijkingen)
6. Het bedienen van de LORAN. (Long range Navigation)

Bij de punten 2 t/m 5 werden bepaalde tactieken gebruikt welke uit diverse betreffende boeken werden geleerd en waar nodig toegepast.

Dit verhaal gaat over 1 van de tactieken welke kon worden toegepast bij het gebruik van de ESM.

De ESM was een apparaat waar mee je radar uitzendingen van anderen kon onderscheppen, peilen en classificeren. Er waren meerdere tactieken, maar deze gaat over het zogenaamde "Hemstiching".

Een radar die uitzendt, heeft een soort bundel waarmee hij zijn doel opspoort. Het meeste vermogen ligt in het midden daar van. Daar krijgt hij ook de sterkste echo terug en heeft dus daar ook het grootste bereik.

Aan de buiten randen van deze bundel is het vermogen klein en soms zo klein dat er niet voldoende van is om een echo terug te zenden die sterk genoeg is om zichtbaar te zijn op de radar. Onze ESM ontving hem nog wel.

Hemstiching was een tactiek om steeds wanneer het radar signaal op de ESM sterker werd, lager te gaan vliegen om aan de rand van de bundel te blijven. Zodoende konden wij het doel dicht naderen zonder (hopelijk) zelf gedetecteerd te worden.

Hier is trouwens niets geheims aan, het werd in WW2 al toegepast. Boven het kanaal werd door de geallieerden, indien mogelijk, al onder de Duitse radar bundel gevlogen.

Even een praktijk geval.

Ik was met bemanning Delta met de Neptune voor een van de detacheringen van 4 maanden geplaatst op Curacao.

We maakten een rond trip door de Carabiën en deden verschillende eilanden aan. Daar onder ook de Cayman Islands. Een idyllisch oord waar van werd gezegd dat vele hoofdmannen van de piraten schepen uit vroeger tijden daar hun thuishaven hadden. Ook ging het verhaal dat nog vele schatkisten op deze eilanden te vinden zouden zijn.

Wat mij het meest is bij gebleven was dat op het vliegveld bijna al het vrouwelijk personeel in charmante piraten pakjes met korte rokjes liep. De oude rovers hadden trouwens ook voor een soort nakomelingen gezorgd waar je met plezier naar keek.

Na een gezellige avond en goede nachtrust gingen we de volgende dag weer op weg naar onze volgende bestemming.

Na de start en na geklommen te zijn ontdekte ik na enige tijd een radar signaal op de ESM

in noordelijke richting. De vliegtuig commandant vond dat we deze gelegenheid moesten aanpakken om een oefening te doen. We gingen hemstichen.

We konden geen classificatie vinden maar gingen toch aan het werk. Iedere keer, bij een sterker wordend signaal, gingen we lager. Tot we vlak boven zee vlogen. Toen draaiden we af. We meenden ook land te zien.

Ik vraag me soms nog steeds afwat voor radar het is geweest.